

Raport uzupełniający opinię
z badania sprawozdania finansowego

Mazowieckiego Banku Spółdzielczego
W
Łomiankach

za okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.

SPIS TREŚCI :	STRONA:
A. CZĘŚĆ OGÓLNA	3
B. ANALIZA SYTUACJI BANKU	5
1. <i>Skrócony bilans banku</i>	<i>5</i>
2. <i>Rachunek zysków i strat</i>	<i>6</i>
3. <i>Węzłowe wskaźniki działalności banku</i>	<i>7</i>
C. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA	9
1. <i>Prawidłowość i rzetelność ksiąg rachunkowych, inwentaryzacja, system kontroli wewnętrznej oraz przestrzeganie zasad ostrożności</i>	<i>9</i>
2. <i>Charakterystyka wybranych aktywów bilansu</i>	<i>10</i>
2.1. <i>Kasa, operacje z Bankiem Centralnym</i>	<i>10</i>
2.2. <i>Należności od sektora finansowego</i>	<i>10</i>
2.3. <i>Należności od sektora niefinansowego i sektora budżetowego</i>	<i>10</i>
2.4. <i>Dłużne papiery wartościowe</i>	<i>10</i>
2.5. <i>Udziały lub akcje w jednostkach</i>	<i>11</i>
2.6. <i>Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe</i>	<i>11</i>
2.7. <i>Inne aktywa</i>	<i>11</i>
2.8. <i>Rzeczowe aktywa trwale</i>	<i>11</i>
2.9. <i>Rozliczenia międzyokresowe</i>	<i>11</i>
3. <i>Charakterystyka wybranych pasywów bilansu</i>	<i>11</i>
3.1. <i>Zobowiązania wobec sektora niefinansowego i sektora budżetowego</i>	<i>11</i>
3.2. <i>Fundusze specjalne i inne zobowiązania</i>	<i>11</i>
3.3. <i>Koszty i przychody rozliczane w czasie oraz zastrzeżone</i>	<i>12</i>
3.4. <i>Rezerwy</i>	<i>12</i>
3.5. <i>Zobowiązania podporządkowane</i>	<i>12</i>
3.6. <i>Kapitały własne</i>	<i>12</i>
3.7. <i>Zysk (strata) netto</i>	<i>12</i>
3.8. <i>Ocena ogólna bilansu</i>	<i>12</i>
4. <i>Prawidłowość ustalenia współczynników kapitałowych</i>	<i>13</i>
5. <i>Pozycje pozabilansowe</i>	<i>13</i>
6. <i>Rachunek zysków i strat</i>	<i>13</i>
7. <i>Podatek dochodowy</i>	<i>14</i>
8. <i>Prawidłowość rachunku przepływów pieniężnych</i>	<i>14</i>
9. <i>Zestawienie zmian w kapitale własnym</i>	<i>14</i>
10. <i>Kompletność i prawidłowość danych w informacji dodatkowej</i>	<i>14</i>
11. <i>Sprawozdanie Zarządu z działalności banku</i>	<i>14</i>
D. BADANIE ZAGADNIENÍ SZCZEGÓLNYCH	14
1. <i>Istotne zdarzenia po dacie bilansu</i>	<i>14</i>
2. <i>Zjawiska i zdarzenia wskazujące na naruszenie prawa</i>	<i>14</i>
E. UWAGI KOŃCOWE	15

A. CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Dane identyfikujące badany Bank

1. Nazwa Banku

Mazowiecki Bank Spółdzielczy w Łomiankach

2. Siedziba Banku

05-092 Łomianki, ul. Szpitalna 8

3. Podstawa prawna działalności Banku

Mazowiecki Bank Spółdzielczy w Łomiankach został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego w Warszawie w dniu 21.08.2002 roku pod numerem 0000126714.

Ostatniego wpisu do rejestru dokonano w dniu 01.09.2016 r.

Mazowiecki Bank Spółdzielczy w Łomiankach działa w oparciu o Statut uchwalony przez Zebranie Przedstawicieli w dniu 09.05.2006 r. Ostatnia zmiana statutu została wpisana do KRS w dniu 10.06.2015 r.

Bank jest zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości.

Bank należy do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

4. Bank działa w interesie swoich członków prowadząc działalność bankową na rzecz osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, jeżeli posiadają zdolność prawną.

Przedmiot działania Banku - oprócz bankowej działalności podstawowej sklasyfikowanej według Polskiej Klasyfikacji Działalności - PKD - (64.19.Z) obejmuje czynności:

- 1/ przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- 2/ prowadzenie innych rachunków bankowych,
- 3/ udzielanie kredytów,
- 4/ udzielanie i potwierdzanie gwarancji banowych,
- 5/ przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- 6/ udzielanie pożyczek pieniężnych,
- 7/ operacje czekowe i wekslowe,
- 8/ świadczenie usług płatniczych,
- 9/ nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- 10/ przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- 11/ udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- 12/ pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym.
Przekazy pieniężne dokonywane są za pośrednictwem Banku Zrzeszającego.
- 13/ prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- 14/ emitowanie bankowych papierów wartościowych.

5. Bankowi nadano numery identyfikacyjne :

- w systemie REGON
- w systemie NIP

000508566

5250006207

6. Bank na koniec okresu badanego był reprezentowany przez Zarząd w osobach:

- Halina Choroś	Prezes Zarządu
- Marek Kałuski	Wiceprezes Zarządu
- Anna Socha	Wiceprezes Zarządu
- Artur Sosnowski	Wiceprezes Zarządu

Skład Zarządu został wpisany do w/w rejestru sądowego.

Skład Zarządu i Rady Nadzorczej w badanym okresie nie zmienił się.

7. W związku z wejściem w życie w 2014 roku zapisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych Bank zastosował w rachunku oceny adekwatności kapitałowej na dzień 31 grudnia 2016 r. przepisy Rozporządzenia, przy uwzględnieniu wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego.

Wysokość funduszy własnych Banku obliczonych na dzień 31.12.2016 r. wynosi:	30 686 145,94 zł
- co stanowi równowartość w EURO	6 936,3 tys. €
Poziom funduszy własnych spełnia wymogi kapitałowe określone w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) oraz art. 128 ust. 1 ustawy Prawo bankowe.	
W tym kapitał Tier I wynosi:	25 094 693,17 zł
Kapitał Tier II:	5 591 452,77 zł

8. Liczba zatrudnionych na 31.12.2016 r. wynosiła 96 osób.

9. Informacja o sprawozdaniu finansowym za rok poprzedzający rok badany.

Ciągłość bilansowa:

- podstawą otwarcia ksiąg rachunkowych za badany rok było sprawozdanie finansowe jednostki za rok 2015;
- zweryfikowane przez kluczowego biegłego rewidenta Barbarę Marczyk nr 11526, w imieniu Saks Audit Sp. z o. o. w Toruniu, podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych nr 1467, otrzymało opinię bez zastrzeżeń.
- zatwierdzone przez Zebranie Przedstawicieli Banku w dniu 09.06.2016 r.

Nadwyżkę bilansową do podziału w kwocie 1 185 368,45 zł
uchwałą Zebrania Przedstawicieli nr 5 z dnia 09.06.2016 r. przeznaczono na:

a) na fundusz zasobowy 1 185 368,45 zł

Zweryfikowane sprawozdanie finansowe za rok 2015 zostało zatwierdzone uchwałą nr 4 Zebrania Przedstawicieli Banku w dniu 09.06.2016 r., a ponadto złożone zostało do:

- Sądu Rejonowego w Warszawie 23.06.2016 r.
- Trzeciego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Radomiu 16.06.2016 r.
- Komisji Nadzoru Finansowego 16.06.2016 r.

10. Dane identyfikujące podmiot uprawniony

Podstawa prawna badania:

- Badanie sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 31.12.2016 r. przeprowadzono zgodnie z umową zawartą w dniu 25.10.2016 r.; pomiędzy Mazowieckim Bankiem Spółdzielczym w Łomiankach jako zleceniodawcą, a Expert Audyt Sp. z o. o., podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, wpisanym na listę KIBR pod numerem 3867 jako zleceniobiorcą.
- Wyboru Expert Audyt Sp. z o.o. w Warszawie jako podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego dokonała Rada Nadzorcza Mazowieckiego Banku Spółdzielczego w Łomiankach uchwałą nr 56/2016 z dnia 15.09.2016 r.
- W imieniu podmiotu uprawnionego badanie sprawozdania finansowego Banku za 2016 rok przeprowadził kluczowy biegły rewident Irena Kantorska nr 9867.
Badanie w siedzibie Banku przeprowadzono w dniach od 06-03-2017 r. do 10-03-2017 r.
Badanie trwało do dnia 31.03.2017 r., z przerwami.
- Kluczowy biegły rewident oraz Expert Audyt Sp.z o.o. oświadczają, że spełniają wymogi o bezstronności i niezależności od badanej jednostki, określone w art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. 2015 r. poz. 1011, z późn. zm.).

11. Zakres prac i odpowiedzialności

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadzono w oparciu o:

- przepisy rozdziału 7 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1047);
- krajowe standardy rewizji finansowej, wydane przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce, w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej.

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za prawidłowość ksiąg rachunkowych, sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego oraz sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z zasadami rachunkowości określonymi w ustawie o rachunkowości oraz wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi.

Naszym zadaniem było, w oparciu o przeprowadzone badanie, wyrażenie opinii i sporządzenie raportu, odnośnie tego sprawozdania finansowego oraz prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Nie stanowiło przedmiotu badania wykrycie i wyjaśnienie zdarzeń podlegających ściganiu np. nadużyć, braków oraz innych nieprawidłowości jakie mogły wystąpić poza systemem rachunkowości.

12. Informacje na temat ograniczenia zakresu badania

Nie nastąpiły ograniczenia zakresu badania. Zarząd Banku udostępnił żądane w czasie badania dane, informacje, wyjaśnienia i oświadczenia niezbędne do formalno-prawnej i merytorycznej oceny rocznego sprawozdania finansowego.

Zarząd Banku przedłożył także badającym oświadczenie o kompletnym ujęciu danych w księgach rachunkowych oraz informację o istotnych zdarzeniach, które nastąpiły po dacie sporządzenia bilansu do dnia złożenia oświadczenia.

B. ANALIZA SYTUACJI MAJĄTKOWEJ, FINANSOWEJ I WYNIKU FINANSOWEGO

Prezentację kluczowych wielkości bezwzględnych i wskaźników charakteryzujących sytuację majątkowo-finansową w badanym roku oraz wynik finansowy w porównaniu do lat poprzednich obrazują poniższe wskaźniki:

I. SKRÓCONY BILANS BANKU (w tys. zł)

Lp.	TREŚĆ	31.12.2014 r.		31.12.2015 r.		31.12.2016 r.		Dynamika %	
		Kwota	Struktura %	Kwota	Struktura %	Kwota	Struktura %	r. 16/r. 14	r. 16/r. 15
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	AKTYWA								
1.	Kasa, operacje z Bankiem Central.	5 657,92	1,56	5 454,46	1,38	4 896,88	1,11	86,55	89,78
2.	Należności od sektora finansowego	54 501,42	15,01	49 005,18	12,43	80 582,90	18,32	147,85	164,44
3.	Należności od sektora niefinansow.	232 324,80	63,98	257 027,69	65,20	249 733,21	56,76	107,49	97,16
4.	Należności od sektora budżetowego	4 268,07	1,18	2 655,87	0,67	7 263,22	1,65	170,18	273,48
5.	Dłużne papiery wartościowe	33 478,85	9,22	47 853,82	12,14	59 967,73	13,63	179,12	125,31
6.	Udziały lub akcje w innych jednostkach	1 486,72	0,41	2 148,48	0,55	2 502,55	0,57	168,33	116,48
7.	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	10 698,95	2,95	5 962,10	1,51	5 654,37	1,29	52,85	94,84
8.	Wartości niematerialne i prawne	214,60	0,06	167,02	0,04	177,61	0,04	82,76	106,34
9.	Rzeczowe aktywa trwałe	12 655,29	3,49	11 946,21	3,03	16 842,57	3,83	133,09	140,99
10.	Inne aktywa	6 739,14	1,86	10 642,57	2,70	10 707,87	2,43	158,89	100,61
11.	Rozliczenia międzyokresowe	1 092,05	0,30	1 345,68	0,34	1 652,73	0,38	151,34	122,82
x	RAZEM AKTYWA	363 117,82	100,00	394 209,07	100,00	439 981,64	100,00	121,17	111,61
II.	PASYWA								
1.	Zobow. wobec sekt.financeowego	16 364,16	4,51	8 437,88	2,14	6 140,67	1,40	37,53	72,77
2.	Zobow.wobec sekt.niefinansowego	272 920,41	75,16	297 151,43	75,38	335 273,60	76,20	122,85	112,83
3.	Zobow.wobec sekt.budżetowego	35 243,38	9,71	45 244,91	11,48	54 188,61	12,32	153,76	119,77
4.	Zobow. z tyt. sprzedanych pap. wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Zobow. z tyt. dłużnych pap. wartości	6 155,88	1,70	6 132,88	1,56	6 132,88	1,39	99,63	100,00
6.	Inne zobow. z tyt. instrumentów finans.	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Fundusze specjalne i inne zobowiąz.	757,19	0,21	1 011,98	0,26	2 140,64	0,49	282,71	211,53
8.	Koszty i przychody rozliczane w czasie oraz zastrzeżone	1 744,98	0,48	2 715,98	0,69	3 186,30	0,72	182,60	117,32
9.	Rezerwy	405,38	0,11	370,22	0,09	436,00	0,10	107,55	117,77
10.	Zobowiązania podporządkowane	2 400,00	0,66	6 800,00	1,72	6 200,00	1,41	258,33	91,18
11.	Kapitał (fundusz) udziałowy	2 199,00	0,61	1 296,75	0,33	1 064,25	0,24	48,40	82,07
12.	Należne wpłaty na kapitał podstaw.	-	-	-	-	-	-	-	-
13.	Kapitał (fundusz) zasobowy	22 972,81	6,33	24 505,86	6,22	25 692,39	5,84	111,84	104,84
14.	Kapitał (fundusz) z aktual.wyceny	391,06	0,11	644,20	0,16	2 206,68	0,50	564,28	342,54
15.	Pozostałe kapitały (fund.) rezerwowowe	-	-	-	-	-	-	-	-
16.	Zysk (strata) z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	-	-
17.	Zysk (strata) netto	1 563,56	0,43	1 185,37	0,30	1 732,97	0,39	110,84	146,20
x	RAZEM PASYWA	363 117,82	100,00	394 209,07	100,00	439 981,64	100,00	121,17	111,61

II. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (w tys. zł)

Lp.	TREŚĆ	31.12.2014 r.		31.12.2015 r.		31.12.2016 r.		Dynamika %	
		Kwota	Struktura %	Kwota	Struktura %	Kwota	Struktura %	r. 16/r. 14	r. 16/r. 15
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Przychody z tytułu odsetek	19 227,56	79,24	17 175,83	79,35	18 407,26	77,40	95,73	107,17
2.	Koszty z tytułu odsetek	6 593,38	30,13	5 075,53	25,04	4 934,99	22,95	74,85	97,23
3.	Wynik z tytułu odsetek	12 634,18	x	12 100,30	x	13 472,27	x	106,63	111,34
4.	Przychody z tytułu prowizji	3 478,59	14,34	3 496,77	16,15	3 816,93	16,05	109,73	109,16
5.	Koszty z tytułu prowizji	174,60	0,80	232,74	1,15	302,27	1,41	173,12	129,87
6.	Wynik z tytułu prowizji	3 303,99	x	3 264,03	x	3 514,66	x	106,38	107,68
7.	Przychody z udziałów lub akcji, pozost. pap. wart. i innych instr. finansowych	8,37	0,03	12,69	0,06	8,65	0,04	103,29	68,13
8.	Wynik na operacjach finansowych	48,19	0,20	212,50	0,98	118,94	0,50	246,78	55,97
9.	Wynik z pozycji wymiany	187,33	0,77	126,55	0,58	153,48	0,65	81,93	121,28
10.	Wynik na działalności bankowej	16 182,06	x	15 716,07	x	17 267,99	x	106,71	109,87
11.	Pozostałe przychody operacyjne	282,63	1,16	324,25	1,50	645,18	2,71	228,28	198,98
12.	Pozostałe koszty operacyjne	428,75	1,96	195,92	0,97	82,38	0,38	19,21	42,05
13.	Koszty działania banku	10 713,31	48,95	11 218,10	55,34	11 378,87	52,93	106,21	101,43
14.	Amortyzacja śr. trw. i wart. niem. i praw	1 227,33	5,61	1 201,03	5,92	1 088,98	5,07	88,73	90,67
15.	Odpisy na rezerwy i aktualizacja warto.	2 749,11	12,56	2 348,32	11,58	3 711,22	17,26	135,00	158,04
16.	Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wart	1 033,35	4,26	297,42	1,37	632,06	2,66	61,17	212,51
17.	Różnica wartości rezerw	1 715,76	x	2 050,90	x	3 079,17	x	179,46	150,14
18.	Wynik na działalności operacyjnej	2 379,53	x	1 374,38	x	2 283,78	x	95,98	166,17
19.	Wynik na operac. nadzwyczajnych	-	x	-	x	-	x	-	-
	a) zyski nadzwyczajne	-	-	-	-	-	-	-	-
	b) straty nadzwyczajne	-	-	-	-	-	-	-	-
20.	Wynik finansowy brutto	2 379,53	x	1 374,38	x	2 283,78	x	95,98	166,17
21.	Podatek dochodowy	815,98	x	189,01	x	550,81	x	67,50	291,42
22.	Pozost.obowiązk.zmniejsz.zysku	-	x	-	x	-	x	-	-
24.	Wynik finansowy netto	1 563,56	x	1 185,37	x	1 732,97	x	110,84	146,20
I.	Razem przychody	24 266,02	100,00	21 646,02	100,00	23 782,48	100,00	98,01	109,87
II.	Razem koszty	21 886,49	100,00	20 271,64	100,00	21 498,70	100,00	98,23	106,05
III.	Zysk (strata) brutto	2 379,53		1 374,38		2 283,78		95,98	166,17

III. Węzłowe wskaźniki działalności banku (dane w tys. zł):

Lp.	TREŚĆ	31.12.2014 r.	31.12.2015 r.	31.12.2016 r.	dynamika %	
					5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1.	Suma bilansowa - netto	363 117,82	394 209,07	439 981,64	121,17	111,61
2.	Suma bilansowa - brutto	377 415,67	410 640,07	458 136,69	121,39	111,57
3.	Wynik działalności bankowej	16 182,06	15 716,07	17 267,99	106,71	109,87
4.	Wynik finansowy netto	1 563,56	1 185,37	1 732,97	110,84	146,20
5.	Kapitał (fundusz) własny wg CRR	29 654,32	33 091,79	30 686,15	103,48	92,73
6.	Współczynnik wypłacalności (łączny współczynnik kapitałowy)	12,24	12,86	13,63	111,36	105,99
7.	Wskaźnik zyskowności (zysk netto*100/przychody z odsetek+ prowizji+ akcji+ udziałów+ innych pap.wart. +wynik na operac.finans. + z pozyc.wymiany)	6,75	5,58	7,53	111,55	134,92
8.	Wskaźnik zyskowności kapitałów własnych (zysk netto*100/ kapitał(fundusz) własny)	5,27	3,58	5,65	107,11	157,66
9.	Wskaźnik ryzyka działalności kredytowej (kredyty poniżej stand. + wątpliwe + stracone*100/kred.ogółem)	7,20	5,29	4,50	62,48	84,97
10.	Wskaźnik kredytowania (kredyty ogółem (obligo) *100/suma bilansowa - brutto)	63,44	64,05	57,04	89,92	89,06
11.	Wskaźnik kredytów straconych (kredyty stracone*100/kredyty ogółem-obligo)	4,92	4,56	3,74	76,10	82,00
12.	Wskaźnik kapitału własnego (fundusze własne*100/ suma bilansowa - netto)	8,17	8,39	6,97	85,40	83,08
13.	Wskaźnik stabilności (depozyty na żądanie*100/depozyty ogółem-kapitał)	38,32	45,01	44,69	116,63	99,28
14.	Wskaźnik depozytów (depozyty ogółem*100/suma bilansowa - netto)	84,53	86,50	88,28	104,44	102,06
15.	Wskaźnik pokrycia mająt.trwałego kapitałem własnym (majątek trwały netto*100:fundusze własne)	42,68	36,10	54,89	128,61	152,04
16.	Udział aktywów dochodowych (średni stan aktywów dochod.*100/suma bilansowa - brutto)	82,46	86,15	84,90	102,96	98,56
17.	Wskaźnik zyskowności aktywów dochodowych (przychody z odsetek*100/średni stan aktyw. dochodowych)	6,18	4,86	4,73	76,60	97,46
18.	Udział pasywów pracujących (średni stan pasywów kosztowych*100/suma bilansowa - brutto)	80,18	84,70	84,92	105,92	100,26
19.	Wskaźnik obsługi pasywów pracujących (koszty odsetek*100:średni stan pasywów kosztowych)	2,18	1,46	1,27	58,21	86,92
20.	Nadzorcza miara płynności M1	46 389,90	34 606,75	90 346,22	194,75	261,07
21.	Nadzorcza miara płynności M2	2,42	1,78	4,18	172,73	234,83
22.	Nadzorcze miary płynności M3	1,82	1,64	1,21	66,48	73,78
23.	Nadzorcze miary płynności M4	1,26	1,22	1,42	112,70	116,39

Wskaźniki ekonomiczno-finansowe charakteryzujące działalność Banku na koniec okresu sprawozdawczego to jest na dzień , w porównaniu do poprzednich dwóch lat przedstawiają się następująco:

- Suma bilansowa na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła: 439 981 641,91 zł
i uległa:
 - zwiększeniu o 21,17 % do wielkości z 2014 r.
 - zwiększeniu o 11,61 % do wielkości z 2015 r.
- Bank swoją działalność na dzień 31.12.2016 r. r. zamknął zyskiem netto w wysokości: 1 732 972,31 zł
 - i wzrósł o 10,84 % do wielkości z 2014 r.
 - i wzrósł o 46,2 % do wielkości z 2015 r.
- Wskaźnik kredytowania osiągnął poziom 57,04 %
 - i uległ spadkowi o -10,08 % do wielkości z 2014 r.
 - i uległ spadkowi o -10,94 % do wielkości z 2015 r.
- Kredyty w sytuacji zagrożonej na dzień 31.12.2016 r. stanowią: 4,50 %
 - uległ spadkowi o -37,52 % do wielkości z 2014 r.
 - uległ spadkowi o -15,03 % do wielkości z 2015 r.
- Udział funduszy w pasywach ogółem stanowił 6,99 %
 - i uległ spadkowi o -14,6 % do wielkości z 2014 r.
 - spadkowi o -16,92 % do wielkości z 2015 r.
- Zyskowność aktywów pracujących osiągnęła poziom 4,73 %
 - i spadła o -23,4 % do wielkości z 2014 r.
 - i spadła o -2,54 % do wielkości z 2015 r.

7. Koszty pozyskania depozytów osiągnęły poziom i uległy:	1,27 %
- spadkowi o -41,79 % do wielkości z 2014 r.	
- spadkowi o -13,08 % do wielkości z 2015 r.	
8. Marża operacyjna (pkt 6 - pkt 7) osiągnęła poziom i uległa:	3,46 %
- spadkowi o -13,39 % do wielkości z 2014 r.	
- wzrostowi o 1,99 % do wielkości z 2015 r.	
9. Nadzorcze miary płynności M1 i M2 :	
- współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem - M1	90 346,22 tys.
- współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi (przy wartości minimalnej 1,00) - M2	4,18

Zagrożenie kontynuacji działalności

W wyniku przeprowadzonego badania sprawozdania finansowego za 2016 rok, w tym analizy sytuacji finansowej Banku nie stwierdzono przesłanek zagrażających kontynuacji działalności w roku następnym po badanym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania działania, bądź też ograniczenia dotychczasowej jego działalności.

C. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA RAPORTU

1. Prawidłowość i rzetelność ksiąg rachunkowych, inwentaryzacja, system kontroli wewnętrznej oraz przestrzeganie zasad ostrożności.

1) Prawidłowość stosowanych zasad rachunkowości

Bank posiada aktualną dokumentację opisującą zasady rachunkowości, przyjęte przez Zarząd Banku, w zakresie wymaganym przepisami art. 10 ustawy o rachunkowości.

W trakcie przeprowadzonego badania sprawozdania finansowego dokonaliśmy wrywkowego sprawdzenia prawidłowości działania systemu rachunkowości. Nie stwierdziliśmy nieprawidłowości dotyczących systemu rachunkowości, które mogłyby mieć istotny wpływ na badane sprawozdanie finansowe, w tym dotyczących:

- zasadności i ciągłości stosowanych zasad (polityki) rachunkowości,
- udokumentowania operacji gospodarczych,
- rzetelności, bezbłędności i sprawdzalności ksiąg rachunkowych oraz powiązania zapisów w ramach ksiąg rachunkowych,
- powiązania zapisów z dowodami księgowymi i sprawozdaniem finansowym,
- zasadności stosowanych metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania za pomocą komputera,
- spełniania warunków jakim powinna odpowiadać ochrona dokumentacji księgowej oraz przechowywania ksiąg rachunkowych i sprawozdań finansowych.

Zapisy operacji gospodarczych w księgach dokonywane są na podstawie dowodów księgowych. Dowody księgowe spełniają wymogi określone przepisami art. 21 ustawy o rachunkowości, tj. dowody ujęte w księgach są poprzedzone kontrolą, akceptacją i dekretacją przez osoby wyznaczone do dokonania takiej kontroli.

Celem naszego badania nie było wyrażenie kompleksowej opinii na temat funkcjonowania tego systemu rachunkowości.

2) Inwentaryzacja

Inwentaryzację wg stanu na dzień 31.12.2016 r. przeprowadziła Komisja Inwentaryzacyjna powołana uchwałą Zarządu.

Różnice inwentaryzacyjne nie wystąpiły.

Przedstawiona kluczowemu biegłemu rewidentowi dokumentacja z inwentaryzacji (uchwała, protokoły inwentaryzacyjne, arkusze spisowe) pozwala uznać przeprowadzoną inwentaryzację i jej udokumentowanie za ogólnie prawidłowe.

3) Ocena systemu kontroli wewnętrznej

W Banku funkcjonuje kontrola wewnętrzna zgodnie z zatwierdzonymi regulaminami. Nadzór nad kontrolą wewnętrzną sprawuje Zarząd i Rada Nadzorcza. W okresie badanym nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w zakresie planowania kontroli wewnętrznej, jej realizacji i nadzoru ze strony kierownictwa.

2. Charakterystyka wybranych aktywów bilansu**2.1. Kasa, operacje z Bankiem Centralnym**

Kasa, operacje z Bankiem Centralnym na 31.12.2016 r. wynoszą: **4 896 883,43 zł**
i dotyczą krajowych znaków pieniężnych i znaków pieniężnych w walucie wymiennej w kasach Banku oraz krajowych znaków pieniężnych w bankomatach Banku.
Saldo potwierdzone protokołami z kontroli kas przeprowadzonych 31.12.2016 r. oraz bankomatów w dniu 30.12.2016 r.

2.2. Należności od sektora finansowego

Na koniec badanego okresu należności od sektora finansowego wynoszą: **80 582 904,11 zł**
z tego :
1) w rachunku bieżącym: **12 811 701,39 zł**
2) terminowe: **67 771 202,72 zł**
Środki pieniężne zgromadzone na rachunkach w BPS S.A. wg stanu na 31.12.2016 r. stanowiły 18% sumy aktywów.

2.3. Należności od sektora niefinansowego i sektora budżetowego

Należności od sektora niefinansowego i sektora budżetowego na dzień 31.12.2016 r. **256 996 430,50 zł**
dotyczą:
1) należności od sektora niefinansowego w kwocie **249 733 209,96 zł**
z tego:
a) kredyty w sytuacji normalnej i pod obserwacją **239 797 796,08 zł**
b) kredyty w sytuacji zagrożonej netto **9 935 413,88 zł**
2) należności od sektora budżetowego **7 263 220,54 zł**

Należności z tytułu udzielonych kredytów wykazane w bilansie na dzień 31.12.2016 r. wynikają z zapisów księgowych i ewidencji analitycznej, potwierdzone zostały imiennymi inwentarzami.

Ewidencja księgowa zbadanych kredytów, naliczonych odsetek oraz rezerw prawidłowa. Zabezpieczenie na należności o sytuacji nieregularnej oraz na kredyty konsumpcyjne (w badanej próbie) stanowią rezerwy utworzone w prawidłowej wysokości - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Zasady koncentracji kredytów udzielonych w 2016 r. wynikające z art. 71 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe oraz kwalifikacji kredytów były zachowane.

W zakresie naliczania oraz pobrania odsetek i prowizji nieprawidłowości nie stwierdzono. Należności od sektora niefinansowego i budżetowego zostały wycenione na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem ESP, zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków.

2.4. Dłużne papiery wartościowe

Dłużne papiery wartościowe na dzień 31.12.2016 r. wynoszą: **59 967 728,56 zł**
i dotyczą:
a) bony pieniężne NBP i obligacje bankowe **14 430 688,56 zł**
- wartość nominalna **14 450 000,00 zł**
- dyskonto **2 207,04 zł**
- odsetki **11 060,00 zł**
- korekta wartości/wycena bilansowa **-28 164,40 zł**
b) obligacje skarbowe **45 537 040,00 zł**
- wartość nominalna **48 000 000,00 zł**
- odsetki **573 540,00 zł**
- dyskonto **828 501,83 zł**
- korekta wartości/wycena bilansowa **-2 207 998,17 zł**

Stan dłużnych papierów wartościowych przedstawiony w bilansie wynika z zapisów księgowych. Saldo potwierdzone i wiarygodne.

2.5. Udziały lub akcje w jednostkach

Udziały lub akcje w jednostkach na 31.12.2016 r. wynoszą: **2 502 548,18 zł**
i dotyczą:

- akcji w Banku Zrzeszającym BPS S.A. **2 266 507,30 zł**
- akcji i udziałów w pozostałych instytucjach finansowych **236 040,88 zł**

Akcji i udziałów w badanym okresie wzrosły o 339 067,50 zł (akcje BPS SA serii O).

Udziały oraz akcje potwierdzone pisemnie, zostały wykazane zgodnie z ewidencją księgową.

2.6. Pozostałe papiery wartościowe

Pozostałe papiery wartościowe na 31.12.2016 r. wynoszą: **5 654 365,48 zł**
i dotyczą certyfikatów inwestycyjnych.

2.7. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe na dzień bilansowy w wartości netto wynoszą: **16 842 574,58 zł**
Zwiększenia roku 2016 wyniosły 5 841 798,89 zł i dotyczyły zakupu nowych środków trwałych.

2.8. Inne aktywa

Inne aktywa ujęte w bilansie na 31.12.2016 r. wynoszą: **10 707 868,30 zł**

- aktywa przyjęte do zbycia: **4 677 450,41 zł**
- należności do otrzymania: **6 030 417,89 zł**
w tym z tytułu sprzedanych wierzytelności kredytowych z odroczonym terminem spłaty: **4 937 447,00 zł**

2.9. Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe na 31.12.2016 r. wynoszą: **1 652 731,52 zł**
i dotyczą:

- a) aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego **1 510 173,00 zł**
- b) pozostałych rozliczeń międzyokresowych **142 558,52 zł**

Koszty prawidłowo odniesione do okresu sprawozdawczego.

3. Charakterystyka wybranych pasywów bilansu

3.1. Zobowiązania wobec sektora niefinansowego i sektora budżetowego

Zobowiązania wobec sektora niefinansowego i sektora budżetowego na 31.12.2016 r.: **389 462 211,33 zł**

z tego :

- 1) zobowiązania wobec sektora niefinansowego **335 273 602,16 zł**
 - a) rachunki oszczędnościowe **251 174 413,68 zł**
 - b) pozostałe **84 099 188,48 zł**
- 2) zobowiązania wobec sektora budżetowego **54 188 609,17 zł**

Zobowiązania wobec sektora niefinansowego i sektora budżetowego wykazane zostały na dzień bilansowy w kwocie wymaganej zapłaty. Przyjęta wycena nie odbiega w sposób istotny od metody określonej w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków.

3.2. Fundusze specjalne i inne zobowiązania

Fundusze specjalne i inne zobowiązania na dzień 31.12.2016 r.

wynoszą: **2 140 643,74 zł**

i dotyczą:

- funduszy specjalnych **69 819,15 zł**
- rozrachunków międzybankowych **1 245 686,89 zł**
- pozostałych rozliczeń **825 137,70 zł**

Salda powyżej wymienionych pozycji wynikające z ewidencji księgowej uznaje się za realne.

3.3. Koszty i przychody rozliczane w czasie oraz zastrzeżone

Koszty i przychody rozliczane w czasie oraz zastrzeżone na dzień

31.12.2016 r. wynoszą:

3 186 302,18 zł

i dotyczą:

a) rozliczeń międzyokresowych kosztów

87 960,25 zł

b) przychodów przyszłych okresów oraz zastrzeżonych

3 098 341,93 zł

Salda powyżej wymienionych pozycji wynikające z ewidencji księgowej uznaje się za realne.

3.4. Rezerwy

Stan rezerw przedstawiony w bilansie w kwocie

435 996,16 zł

stanowią utworzone rezerwy:

a) z tytułu odroczonego podatku dochodowego od osób prawnych w związku z

występowaniem różnic przejściowych

171 699,00 zł

b) na zobowiązania wobec pracowników z tytułu odpraw emerytalno-rentowych

264 297,16 zł

Salda zgodne z ewidencją księgową i realne.

3.5. Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane na 31.12.2016 r. wynoszą:

6 200 000,00 zł**3.6. Kapitały własne**

Kapitały własne Banku na 31.12.2016 r. według ewidencji księgowej ogółem wynoszą

26 282 938,34 zł

z tego :

3.6.1. Kapitał podstawowy (fundusz udziałowy)

1 064 250,00 zł

3.6.2. Kapitał zapasowy (fundusz zasobowy)

25 692 393,00 zł

3.6.3. Kapitał z aktualizacji wyceny

-2 206 676,97 zł

3.6.4. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe

0,00 zł

3.6.5. Niepodzielony wynik finansowy zysk/strata z lat ubiegłych

0,00 zł

3.6.6. Zysk netto roku obrotowego

1 732 972,31 zł

Na podstawie przeprowadzonej weryfikacji zmian stanu funduszy dokonanych w roku badanym stwierdzono, że wykazany zarówno w pasywach bilansu jak i w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym stan funduszy jest zgodny z ewidencją księgową. Zmiany zostały prawidłowo udokumentowane, a źródła tworzenia i sposób wykorzystania omawianych funduszy wynikają z zapisów Statutu Banku.

W porównaniu do stanu na początek roku 2016 fundusz udziałowy netto

uległ zmniejszeniu o

-232 500,00 zł

W badanym okresie zmiany funduszu udziałowego dotyczyły wypłat i przebiegowań na zobowiązania

udziałów wypowiedzianych.

W porównaniu do stanu na początek roku 2016 fundusz zasobowy

zwiększył się o:

1 186 528,72 zł

Zmiany w funduszu zasobowym w okresie sprawozdawczym dotyczyły:

- podziału nadwyżki bilansowej za rok 2015

1 185 368,45 zł

- zlikwidowania środków trwałych objętych aktualizacją

1 160,27 zł

W porównaniu do stanu na początek roku fundusz z aktualizacji wyceny

zmniejszył się o:

-1 562 473,10 zł

- przeszacowanie wartości aktywów finansowych

-1 561 312,83 zł

- zlikwidowanie śr.trwałych objętych aktualizacją

-1 160,27 zł

Fundusze rezerwowe nie uległy zmianie w porównaniu do roku ubiegłego.

3.7. Zysk (strata) netto

Wynik finansowy został przedstawiony w bilansie zgodnie z rachunkiem zysków i strat za okres od 01.01. -

31.12.2016 r. i stanowi na dzień 31.12.2016 r.

zysk netto w kwocie

1 732 972,31 zł

Zysk bilansowy wynika z ewidencji syntetycznej i został wykazany w bilansie w prawidłowej wysokości.

3.8. Ocena ogólna bilansu

- pozycje wykazane w bilansie sporządzonym na dzień 31.12.2016 r. są zgodne z ewidencją księgową i zostały prawidłowo zakwalifikowane i przedstawione,
- ewidencja analityczna właściwie uszczegółowiona umożliwia poprawne sporządzenie bilansu,
- salda wykazane w bilansie są realne.

4. Prawidłowość ustalenia współczynników kapitałowych

Współczynnik wypłacalności (łączy współczynnik kapitałowy) Banku na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosi:

13,63 %

Na podstawie przeprowadzonego badania nie stwierdziliśmy istotnych nieprawidłowości w zakresie ustalenia współczynnika wypłacalności na dzień bilansowy.

5. Pozycje pozabilansowe

Pozycje pozabilansowe na dzień 31.12.2016 r. dotyczą zobowiązań warunkowych, w tym:

a) udzielonych finansowych i gwarancyjnych	18 296 344,81 zł
b) otrzymanych finansowych i gwarancyjnych	182 246,45 zł
c) pozostałych	261 636 933,98 zł

Zobowiązania warunkowe udzielone obejmują salda kont pozabilansowych:

- udzielonych zobowiązań kredytowych – otwartych linii kredytowych z tytułu przyznanych kredytów w kwocie: 15 602 318,44 zł

Zobowiązania warunkowe otrzymane nie wystąpiły.

Pozostałe stanowi kwota:

261 636 933,98 zł

Pozycje wynikają z prawidłowych zapisów księgowych.

6. Rachunek zysków i strat

6.1. Przychody według ewidencji księgowej	24 283 036,47 zł
6.2. Koszty według ewidencji księgowej	21 999 253,16 zł
6.3. Zysk brutto	2 283 783,31 zł

Dane liczbowe obrazujące strukturę przychodów i kosztów kształtujących wynik finansowy Banku za rok 2016 w porównaniu do roku poprzedniego zamieszczono w części "Analiza sytuacji Banku - rachunek zysków i strat" niniejszego Raportu.

Na podstawie dokonanej w sposób wrywkowy weryfikacji poszczególnych ich tytułów stwierdzono, że:

- a) Przychody i koszty wykazane w rachunku zysków i strat wynikają z ksiąg rachunkowych.
- b) W wyniku badania zostały przez kluczowego biegłego rewidenta uznane za prawidłowo udokumentowane.
- c) Zarząd Banku ustalił w Polityce (zasadach) rachunkowości:
 - zasady naliczania i pobierania odsetek i prowizji od udzielonych kredytów i pożyczek,
 - zasady naliczania i zapłaty odsetek od depozytów.
- d) Przyjęto zgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków, zasady ewidencji przychodów i kosztów oraz zasady ustalania wyniku finansowego, zachowując przy jego ustalaniu zasady memoriału i współmierności.
- e) Przyjęte rozwiązania w zakresie ewidencji naliczania odsetek i prowizji od kredytów i pożyczek oraz odsetek od depozytów stosowane były w Banku w sposób ciągły i zostały uwzględnione przy ustaleniu podstawy opodatkowania w podatku dochodowym od osób prawnych.
- f) Badanie dokumentów kosztowych wykazało, że do kosztów zaliczono kompletne koszty danego okresu, prawidłowo zakwalifikowane na właściwe konta rodzajowe kosztów.
- g) W innych kosztach działania Banku, w tym z tytułu rozliczeń budżetowych, na badanej próbie nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości.

7. Podatek dochodowy

1 Dochód podlegający opodatkowaniu	2 419 773,44 zł
2 Podatek należny wg stawki 19%	459 757,00 zł
3 Podatek od dywidendy	1 643,00 zł
4 Odroczonego podatek dochodowy	89 411,00 zł
5 Podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat	550 811,00 zł

8. Prawidłowość sprawozdania rachunku przepływów pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzony został prawidłowo, zgodnie z przepisami określonymi w art. 48b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Dane wykazane w rachunku przepływów pieniężnych są zgodne z bilansem oraz rachunkiem zysków i strat, a poszczególne strumienie pieniężne zostały zakwalifikowane do odpowiednich pozycji.

9. Zestawienie zmian w kapitale własnym

Bank sporządził zgodnie z art. 48a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości zestawienie zmian w kapitale własnym.

Zestawienie zmian w kapitale własnym zawiera informacje o zmianach poszczególnych składników kapitału własnego za bieżący okres sprawozdawczy oraz poprzedni rok obrotowy.

10. Kompletność i prawidłowość danych we wprowadzeniu i informacji dodatkowej

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego zostało sporządzone przez Bank zgodnie z przepisami określonymi w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków rachunkowości.

Dodatkowe informacje i objaśnienia zostały sporządzone przez Bank zgodnie z przepisami określonymi w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków i zawierają dane i objaśnienia istotne dla zrozumienia sprawozdania finansowego Banku sporządzonego na dzień 31.12.2016 r.

11. Sprawozdanie z działalności Banku

Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku za rok 2016 sporządzono we wszystkich istotnych aspektach z zachowaniem zasad wynikających z art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz są one zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

D. BADANIE ZAGADNIEŃ SZCZEGÓLNYCH**1. Istotne zdarzenia po dacie bilansu**

Biegły rewident nie stwierdził i nie został poinformowany o istotnych zdarzeniach po dacie bilansu, które mogłyby mieć istotny wpływ na badane sprawozdanie finansowe.

2. Zjawiska i zdarzenia wskazujące na naruszenie prawa

Nie stanowiło przedmiotu badania ustalenie i wyjaśnienie zdarzeń, które mogły stanowić podstawę do wszczęcia postępowania karnego przez powołane do tego organy.

Przedmiotem badania nie były również inne nieprawidłowości, które mogły wystąpić poza systemem rachunkowości badanego Banku.

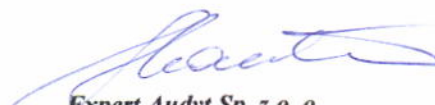
Nie stwierdzono zjawisk wskazujących na naruszenie prawa w systemie rachunkowości.

E. UWAGI KOŃCOWE

1. W badaniu poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego i ksiąg rachunkowych posłużono się próbkami rewizyjnymi na podstawie, których wnioskowano o poprawności badanych pozycji. Badanie ograniczone do wybranych prób zastosowano również w odniesieniu do rozrachunków z budżetem w związku, z czym mogą wystąpić różnice pomiędzy ustaleniami zawartymi w niniejszym raporcie a wynikami ewentualnych kontroli przeprowadzonych metodą pełną.
2. Podsumowanie wyników badania znajduje się w sporządzonej „Opinii niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego”.
3. Integralną część raportu stanowią następujące załączniki :
 - a) bilans na dzień 31.12.2016 r.
 - b) zestawienie pozycji pozabilansowych na dzień 31.12.2016 r.
 - c) rachunek zysków i strat za okres 01.01. -31.12.2016 r.
 - d) rachunek przepływów pieniężnych za 2016 r.
 - e) zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym za 2016 r.
 - f) wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.
4. Niniejszy raport zawiera 15 stron kolejno ponumerowanych i zaparafowanych przez kluczowego biegłego rewidenta.

Irena Kantorska

**Kluczowy biegły rewident nr 9867
przeprowadzający badanie
w imieniu Expert Audyt Sp. z o. o.**

**Expert Audyt Sp. z o. o.
ul. Bukowińska 22 lok. 47
02-703 Warszawa
Podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych nr 3867**

Warszawa, dnia 31.03.2017 r.